

Zavedajoč se izjemnega pomena pripadnosti vrednotam akademske in širše družbene skupnosti, je Senat Univerze v Ljubljani, Biotehniške fakultete na podlagi 74. člena Statuta Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, 4/2017 in spremembe) na seji dne 29. 1. 2024 sprejel

KODEKS ETIKE

Kodeks etike vsebuje najpomembnejša načela, po katerih se zaposleni, študenti in zunanji sodelavci (v nadaljevanju: člani akademske skupnosti) ravnavajo pri uresničevanju poslanstva in vrednot Univerze v Ljubljani, Biotehniške fakultete (v nadaljevanju Biotehniška fakulteta).

Besedna zveza »člani akademske skupnosti« in izrazi, ki so v tem kodeksu zapisani v moški slovnični obliki, imajo nevtralen pomen in se pod enakimi pogoji uporabljajo za vse spole.

I. NAČELA

Člani akademske skupnosti delujejo v skladu s splošno sprejetimi načeli odgovornosti do naravnih, družbenih in ekonomskih temeljev svetovne skupnosti, humanizma in varstva človekovih pravic, enakih možnosti in solidarnosti, akademske integritete in odličnosti, akademske svobode, svobode ustvarjalnosti in avtonomije univerz.

1. Odgovornost do sveta

Člani akademske skupnosti so v skladu s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo - *akademsko integriteto* - pri uresničevanju poslanstva in vrednot Biotehniške fakultete zavezani družbeni odgovornosti za ohranjanje naravnih, družbenih in ekonomskih temeljev našega sveta in celotnega planeta.

2. Humanizem in varstvo človekovih pravic

Člani akademske skupnosti spoštujejo življenje ter fizično in duševno nedotakljivost človekove osebnosti. Zavračajo in preprečujejo vse oblike fizičnega in duševnega nasilja, nečloveškega in nedostojnega ravnanja, ki kakorkoli ogrožata človekove pravice in temeljne svoboščine.

3. Enake možnosti in solidarnost

Člani akademske skupnosti si dosledno prizadevajo za enake možnosti in enakovredno vlogo spolov. Nikogar ne izključujejo in v stiski ne prepuščajo samemu sebi. V delovnem, učnem in širšem družbenem okolju so solidarni, še zlasti ko gre za ranljive in pomoči potrebne. Zavračajo in preprečujejo vse oblike diskriminacije in drugih ravnanj, ki nasprotujejo enakosti in solidarnosti.

4. Akademska integriteta in odličnost

Z akademsko integriteto, ki je splošno vodilo njihovega odločanja in delovanja, vsakokrat podprto z neomajno pripadnostjo skupnim vrednotam in standardom odličnosti, člani akademske skupnosti s spoštovanjem pravnih in etičnih pravil, opredeljenih s tem kodeksom in drugimi viri profesionalne etike v izobraževanju, znanosti in umetnosti ter znanstveno-raziskovalni, umetniško-raziskovalni, strokovni in inovacijski dejavnosti hkrati preprečujejo škodljive pojave in obvladujejo tveganja, zaradi katerih bi v nasprotnem lahko prišlo do odklonskih (nepoštenih, neetičnih, protipravnih) dejanj in posledic.

Vsak član akademske skupnosti si prizadeva, da se s pripadnostjo skupnim vrednotam in standardom odličnosti izogne:

- položaju, v katerem bi lahko nastal dvom glede njegove poštenosti, odkritosti in zaupanja v njegovo akademsko integriteto;
- okoliščinam, v katerih bi lahko bili osebni interesi v nasprotju z javnim interesom ali z delovnimi in profesionalnimi obveznostmi položaja, ki ga zaseda, ali pri opravljanju nalog, ki jih od člana akademske skupnosti zahtevajo interesi članstva v različnih organih fakultete ali univerze.

Vsak član akademske skupnosti si mora prizadevati za doseganje vrhunskih standardov kakovosti in odličnosti na vseh ravneh in področjih svojega profesionalnega položaja in delovanja.

4.1 Integriteta v znanstveno-raziskovalni, umetniško-raziskovalni, strokovni in inovacijski dejavnosti

Člani akademske skupnosti se ob upoštevanju akademske integritete in odličnosti pri opravljanju znanstveno-raziskovalne, umetniško-raziskovalne, strokovne in inovacijske dejavnosti ravnavajo po predpisih, etičnih standardih in smernicah, ki posebej urejajo to področje.

Pri načrtovanju, razvoju, vgradnji, uporabi in vzdrževanju novih tehnologij in podatkovnih sistemov, podprtih z umetno inteligenco, si člani akademske skupnosti v skladu z akademsko integriteto in odličnostjo prizadevajo za učinkovit človeški nadzor in preprečevanje škodljivih vplivov, vključno s kibernetškimi grožnjami, do katerih lahko prihaja bodisi zaradi nezanesljivosti tehnoloških rešitev bodisi zaradi zlorab in odklonskih dejanj.

Biotehniška fakulteta na področju znanstveno-raziskovalne, umetniško-raziskovalne, strokovne in inovacijske dejavnosti sledi smernicam Etičnega kodeksa za raziskovalce Univerze v Ljubljani (2014) in Evropskega kodeksa ravnanja za raziskovalno integriteto Zveze evropskih akademij - ALLEA (rev. 2023).

4.2. Integriteta v pedagoški in študijski dejavnosti

Člani akademske skupnosti v pedagoški in študijski dejavnosti upoštevajo osnovna načela odgovornosti in preglednosti, poštenja in spoštovanja.

5. Akademska svoboda, svoboda ustvarjalnosti in avtonomija univerze

Akademska svoboda je temeljna predpostavka avtonomnosti ali avtonomije univerze in njenih članic, s katero je neločljivo povezana tudi svoboda ustvarjalnosti, znanstvenega, umetniškega in strokovnega ustvarjanja ter svobodne in odprte znanosti.

Svoboda ustvarjalnosti je v okviru akademske svobode in avtonomije univerze hkrati neodtujljiva pravica članov akademske skupnosti, ki vključuje pravice do svobodnega izražanja znanstvenega, umetniškega in strokovnega mnenja na različnih področjih dela, v vseh oblikah javnega nastopanja ter v vseh pisnih delih.

Člani akademske skupnosti pri uresničevanju svojih pravic do svobodnega izražanja znanstvenega, umetniškega in strokovnega prepričanja ravnajo v skladu s svojo vestjo ter svobodno uporabo metod znanstvenega, umetniškega, strokovnega in pedagoškega dela.

S svobodo ustvarjalnosti člani akademske skupnosti obenem izražajo svojo pripadnost akademski integriteti in odličnosti, med drugim tako, da se izogibajo zlasti naslednjemu:

- Politični, verski ali drugi propagandi v prostorih Biotehniške fakultete ali v okoliščinah, ki dajejo videz, da član akademske skupnosti pri tem zastopa stališče fakultete.
- Žalitvam članov akademske skupnosti ali katerekoli osebe in institucije.
- Širjenju rasističnih, nacionalističnih, fašističnih ali drugih neprimernih vsebin ter nedostojnemu, nestrpnemu, žaljivemu ali sovražnemu govoru.

II. KOMISIJA ZA ETIKO

Komisija za etiko (v nadaljevanju: komisija) je delovno telo Senata Biotehniške fakultete.

Komisija v okviru svojih pristojnosti ozavešča in opozarja člane akademske skupnosti na načela in pravila etičnega ravnanja, sprejema in obravnava prijave domnevnih kršitev teh načel in pravil ter opravlja druge naloge, s katerimi prispeva h krepitvi akademske integritete in odličnosti.

Sestavo, pristojnosti in delovanje komisije določa pravilnik, ki ga sprejme Senat Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Poslovanje komisije ureja poslovnik.

III. IZJAVA

Člani akademske skupnosti se s podpisom izjave, ki je kot priloga sestavni del njegovega besedila, zavežejo k pripadnosti vrednotam in načelom ter ravnanju v skladu z določbami tega kodeksa. S podpisom izjave hkrati sprejemajo vlogo in pristojnosti komisije za etiko.

IV. KONČNA DOLOČBA

Ta kodeks stopi v veljavo naslednji dan po tem, ko ga sprejme Senat fakultete in se objavi na spletnih straneh Biotehniške fakultete.

Številka: 011-1/2024-22

prof. dr. Marina Pintar
predsednica senata UL BF
dekanja UL BF